

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA – REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KOMERCIALE
PRIVREDNI SUD – COMMERCIAL COURT

Raporti i Rregullt i Punës

GJYKATA KOMERCIALE E KOSOVËS

Prill - Qershor 2023

RAPORTI I PUNËS SË GJYKATËS KOMERCIALE

(Periudha 1 prill deri më 30 qershor 2023)

Bazuar në nenin 16 paragrafi 2 pika 2.5 të Ligjit për Gjykatën Komerciale, Kryetari i Gjykatës Komerciale të Republikës së Kosovës, paraqet raportin e punës për periudhën e tremujorit të II-të 2023 (1 prill - 30 qershor 2023).

Gjykata Komerciale, përmes këtij raporti prezanton në mënyrë përmbledhëse punën e gjykatës për periudhën e tremujorit të II-të të vitit 2023 (1 prill 2023 deri më 30 qershor 2023), duke prezantuar, sfidat gjatë kësaj periudhe raportuese, si në aspektin profesional ashtu edhe në atë administrativ, me qëllim të paraqitjes së volumit të punës së kryer e po ashtu edhe ngecjet dhe sfidat qoftë në aspektin procedural gjyqësor apo administrativ, ashtu edhe në atë logjistik të cilat mund të kenë penguar procesin e punës.

Gjykata Komerciale e Kosovës, gjatë kësaj periudhe raportuese procesin profesional të punës, e ka kryer me shtatëmbëdhjetë (17) gjyqtar, gjashtë (6) prej tyre janë të caktuar në gjykojnë në Dhomat e Shkallës së Dytë, ndërsa njëmbëdhjetë (11) gjyqtar janë të caktuar të gjykojnë në Dhomat e Shkallës së Parë, *dy (2) gjyqtar janë ngarkuar me lëndë përmbaremore në fillim të muajit mars, ndërsa dy të tjerë në fillim të muajit qershor, pasi të njëjtit janë ende në fazën e trajnimit fillestar për gjyqtar pranë Akademisë së Drejtësisë, ndërsa po në fillim të muajit qershor edhe gjyqtarja Vlora Pacolli Rexhepi, pas përfundimit të studimeve në ShBA, është caktuar të gjykoj me çështjet administrative pranë Departamentit për Çështje Administrative*).

Numri aktual i gjyqtarëve të caktuar në Gjykatën Komerciale, përkatësisht në Dhomat e Shkallës së Parë, konsiderojmë se edhe pas plotësimit të pozitave shtesë të cilat përfunduan me përzgjedhjen e dy (2) gjyqtarëve, nuk do të jetë i mjaftueshëm për zgjidhjen sa më efikase dhe efektive të lëndëve, duke marrë parasysh kompetencat që i ka kjo gjykatë dhe rritjen e trendit në ardhje të lëndëve të pranuar dhe atyre në kompetencë të cilat vetëm gjatë kësaj periudhe raportuese janë evidentuar rreth 300 lëndë të pranuar nga Gjykatat Themelore dhe ajo e Apelit, ndërsa mbi 950 lëndë janë

lëndë të reja, andaj është e rëndësishë së veçantë që të shtohen kapacitetet në mënyrë që të lehtësohet menaxhimi me ngarkesën me lëndë..

Edhe në këtë tremujor të II-të gjykata po ashtu ka vazhduar funksionin e saj me kapacitete të përgjysmuara edhe në aspektin e plotësimit të të gjitha pozitave administrative të cilat parashihen me organogramin e Gjykatës Komerciale, disa procedura të rekrutimit tashmë janë shpallur të hapura në SKGjK, megjithatë presim që SKGjK, sa më shpejtë të filloj me procedurën e rekrutimit për plotësimin e të gjitha pozitave të lira, dhe vetëm pas plotësimit të të gjitha pozitave, presim që gjykata të jetë plotësisht funksionale, ashtu që edhe trajtimi i lëndëve do të bëhet në përputhje me afatet ligjore, dhe sipas kësaj do të krijohet edhe siguri juridike, njëkohësisht edhe rritja e besueshmërisë së publikut në sistemin e drejtësisë .

Sfidat dhe problemet me të cilat është ballafaquar dhe po ballafaqohet gjykata, edhe gjatë këtij tremujori të II-të, kanë të bëjnë me mungesën e hapësirave për kryerjen e punëve zyrtare, mungesën e stafit gjyqësor por edhe stafit tjetër mbështetës profesional, administrativ në gjykatë, gjë që vazhdon të pengojë funksionimin normal të gjykatës, e rrjedhimisht të cenonjë të drejtat për gjykim në kohë të arsyeshme, për shkak të numrit të madh të lëndëve të trashëguara nga gjykatat e Kosovës, por edhe numrin e madh të lëndëve në ardhje.

Plani i Veprimit për Reduktimin e Lëndëve – maj – dhjetor 2023

Kryetari i Gjykatës Komerciale ka adresuar çështjet, po ashtu ka ndërmarr veprime në kuadër të kompetencave që përcaktohen me ligjin për Gjykatën Komerciale, që të mos ketë ngecje në zgjidhjen e lëndëve dhe rritjen e performancës së gjykatës. Por edhe përkundër mungesës së kapaciteteve humane e buxhetore, gjykata gjatë kësaj periudhe ia kanë dal të zgjidh një numër të konsiderueshëm të çështjeve gjyqësore.

Pranimi i qindra çështjeve gjyqësore të pazgjidhura nga Gjykatat Themelore të Kosovës dhe ajo e Apelit, rreth 10.500 lëndë të trashëguara dhe mbi 3.000 të pranuar lëndë reja, përkundër numrit të pamjaftueshëm të gjyqtarëve dhe stafit administrativ dhe profesional, në raport me numrin e lëndëve, në anën tjetër përfundimi i mbi 3.500 lëndëve gjatë periudhës gusht – qershor, është

treguesi më i mirë për përkushtimin dhe angazhimin e stafit të gjykatës për avancimin kuptimplotë në shkurtimin e kohës së procedimit të çështjeve gjyqësore të të gjitha lëmive, eliminimin substancial të lëndëve të vjetra, atyre të kthyera në rigjykim, e gjithë kjo me qëllim të ndërtimit të imazhit të një institucioni të respektuar, të drejtë dhe profesional në shoqëri.

Andaj, me qëllim të funksionalizimit të plotë, dhe rritjes së efikasitetit dhe efektivitetit në zgjidhjen e lëndëve, Gjykata Komerciale gjatë muajit prill ka hartuar Planin e Veprimit për Reduktimin e Lëndëve për periudhën maj – dhjetor 2023.

Objektivat e planit të veprimit maj – dhjetor 2023 të Gjykatës Komerciale, janë rritja e efikasitetit, eliminimi i vonesave, ngritja e kualitetit të shërbimeve gjyqësore në veçanti e vendimeve gjyqësore, rritja e besueshmërisë dhe llogaridhënies. Plani i veprimit, vë në fokus kryesisht lëndët të cilat duhet të trajtohen me prioritet siç përcaktohet edhe me Strategjinë për Qasje në Drejtësi, përkatësisht sipas këtij plani në fokus do të jenë lëndët përmbarimore; lëndët në rigjykim dhe lëndët e vjetra.

Përmes këtij plani të veprimit si dhe në kuadër të Planit Strategjik për Përmirësimin e Qasjes në Drejtësi, Efikasitetin dhe Prioritizimin e rasteve brenda sistemit gjyqësor, dhe me qëllim të ofrimit të drejtësisë për të gjithë, duke promovuar sundimin e ligjit dhe zhvillimin ekonomik, gjatë periudhës maj – dhjetor 2023, planifikon që të zgjidh rreth 5.000 lëndë.

Ndërsa, bazuar në këtë plan të veprimit, vetëm gjatë majit maj dhe qershor 2023, norma e spastrimit të lëndëve në Gjykatën Komerciale ka arritur masën e mbi 140%.

Zyra e Kryetarit

Kryetari i Gjykatës, me qëllim të organizimit të punës së gjykatës dhe funksionalizimit të plotë të saj, si dhe funksionet gjyqësore të departamenteve të gjykatës, gjatë kësaj periudhe raportuese ka zhvilluar takime me gjyqtarët e gjykatës, janë mbajtur takime me udhëheqës të departamenteve të gjykatës dhe sipas nevojës janë mbajtur edhe takime të veçanta me gjyqtar, lidhur me rritjen e efikasitetit të punës së gjykatës..

Gjatë kësaj periudhe kryetari i gjykatës ka zhvilluar takime të shumta, me akter veprimtaria e të cilëve mund të ketë ndikim në aspektin rritjes së efikasitetit, por edhe ngritjes së besueshmërisë së opinionit publik në përgjithësi në sistemin gjyqësor. Janë zhvilluar takime të shumta me përfaqësues të projektit të USAID – Drejtësia Komerciale dhe Projekti për Drejtësi, përmes të cilit projekt kryetari i gjykatës, nënkryetarja dhe administratori i gjykatës, kanë pritur në takim një ekspert nga ShBA – ish-gjyqtar, i cili ka mbajtur sesion mentorimi lidhur me menaxhimin e punës së gjykatës, duke shkëmbyer përvojën e tij lidhur me menaxhimin dhe funksionimin e gjykatës.

Administrata

Administrata gjyqësore e Gjykatës Komerciale, me kapacitetet aktuale më të cilat vepron është menaxhuar mbi bazën e parimeve të profesionalizmit. Administrata, gjegjësisht zyra e Administratorit të gjykatës, gjatë kësaj periudhe ka kryer me sukses aktivitetet e nevojshme rreth rekrutimit të personelit dhe menaxhimin e stafit administrativ. Administrata është menaxhuar nga U.D. administratori i kësaj gjykate Ismet Musliu.

Informimi i publikut - transparenca

Publiku ka qenë i informuar rregullisht mbi punën dhe veprimtarinë e gjykatës, qoftë përmes deklarimeve për media, intervistave të ndryshme, apo përmes komunikimit zyrtar e po ashtu edhe përmes rrjeteve social. Në tremujorin e II-të të këtij viti, gjykata ka publikuar 932 vendime, përkatësisht 435 janë vendime të Dhomës së Shkallës së Parë dhe 497 vendime të Dhomës së Shkallës së Dytë.

Përveç kësaj, Zyra për informim në vazhdimësi përmes portalit gjyqësor e po ashtu edhe rrjeteve social, ka publikuar orarin e seancave gjyqësore, njoftimet e ndryshme lidhur me punën e gjykatës apo aktivitetet e tjera, të cilat i kanë mundësuar publikut qasje më e lehtë në punën e gjykatës.

Vetëm gjatë kësaj periudhe raportuese në ueb portalin gjyqësor janë publikuar rreth 340 seanca gjyqësore të cilat janë planifikuar të mbahen në muajt, prill, maj dhe qershor në Dhomat e Shkallës së Parë .

Në anën tjetër Gjykatën Komerciale, ende nuk ka filluar së implementuari Sistemin për Menaxhimin Informativ të Lëndëve (TIK/SMIL), i cili vlerësohet se ka treguar sukses dhe rritje të efikasitetit dhe transparencës së gjykatave të cilat tashmë janë duke e implementuar. Megjithatë gjatë kësaj periudhe raportuese, gjykata ka filluar futjen e të dhënave, përkatësisht regjistrimin e lëndëve të reja të pranuar përmes SMIL, andaj është e nevojshme që në afatin sa më të shkurtër kohorë dhe as plotësimin të pozitive të lira të punës, gjykata të largoj nga përdorimi regjistrat manual siç përcaktohet me Vendimin 265/2020 të KGJK-së të datë 7 dhjetor 2020, për Planin e Projektit të Sistemit të Menaxhimit Informativ të Lëndëve (SMIL), për largimin e regjistrave manual nga përdorimi në gjykata.

Njësia Ligjore

Njësia Ligjore, gjatë kësaj periudhe raportuese ka kryer detyrat e saj në mbështetje të punës profesionale të gjyqtarëve të Gjykatës Komerciale, duke kryer hulumtime dhe analiza juridike, duke ndihmuar në hartimin e raporteve, vendimeve dhe materialeve të tjera ligjore gjyqtarët dhe gjykatën. Gjatë kësaj periudhe raportuese Njësia Ligjore ka përfunduar gjithsej 686 vendime gjyqësore. Ndërsa është e nevojshme që të hapet procedura e rekrutimit për Kreun e Njesisë Ligjore.

Logjistika dhe financat

Sa i përket çështjeve logjistike, gjatë tremujorit të II-të është gjendja shfaqet më e mirë në krahasim me periudhën e tremujorit të I-rë. Gjykata ka pranuar patty cash, është caktuar që deri në një afat të pacaktuar për çështjet financiare të gjykatës të angazhohet Zyrtari i Financave nga Gjykata Themelore në Prishtinë. Megjithatë aktualisht sfidë për gjykatën janë hapësirat, mungesa e inventarit për zyrë, përkatësisht dollap, tavolina, sirtar dhe të ngjashme. Kërkohet që në afatin sa më të shkurtër të fillohet me procedurat e rekrutimit të zyrtarit të financave dhe logjistikës.

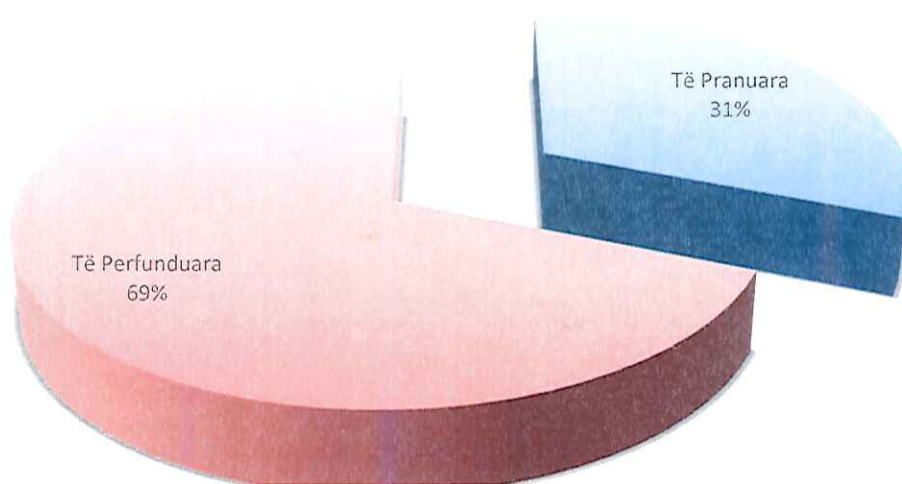
Statistikat

Dhoma e Shkallës së Dytë

Në Dhomat e Shkallës së Dytë janë të angazhuar gjashtë (6) gjyqtar. Dhoma e Shkallës së Dytë përbëhet nga gjashtë (6) kolegje dhe secili nga kolegjet e shkallës së dytë do ta ketë kryetarin e kolegjit dhe gjyqtarët.

Dhomat e Shkallës së Dytë të Gjykata Komerciale, nga 1 prill 2023 deri më 30 qershor 2023, kanë pranuar gjithsej 298 lëndë, ka zgjidhur 662 lëndë, ndërsa kanë mbetur të pazgjidhura 1.039 lëndë. Norma e spastrimit të lëndëve për këtë periudhë është 222%.

Dhomat e Shkallës së Dytë
Prill - Qershor 2023

Dhoma e Shkallës së Dytë, lëndë të pranuar evidenton 298, ndërsa të përfunduara 662. Norma e Spastrimit për këtë periudhë është 222%

— Të Pranuara — Të Perfunduara

Statistikat në këtë tremujor, të cilat paraqiten në vijim të këtij raporti në formë të grafikave pasqyrojnë, efikasitetin në kryerjen e lëndëve në Gjykatën Komerciale për periudhë që nga funksionalizimi deri më 30 qershor 2023, duke përfshirë numrin e lëndëve të pranuar dhe të zgjidhura.

Në grafikun në vijim paraqiten të dhënat për Dhomat e Shkallës së Dytë dhe Dhomat e Shkallës së Parë të Gjykatës Komerciale, për numrin e lëndëve të zgjidhura nga 1 gusht 2022 deri më 30 qershor 2023.

Efikasiteti i Gjykatës Komerciale

1 gusht 2022 - 30 qershor 2023

3.751 Lëndë të zgjidhura apo 140 %

1.517 Lëndë të zgjidhura DHOMAT E SHKALLËS SË DYTË

2.234 Lëndë të zgjidhura DHOMAT E SHKALLËS SË PARË

Bazuar në planin vjetor të punës së Gjykatës Komerciale, si dhe Strategjisë për Përmirësimin e Qasjes në Drejtësi, Efikasiteti dhe Prioritizimi të lëndëve brenda Sistemit Gjyqësor, si dhe bazuar edhe në opinionet e Komitetit Këshillëdhënës për Etik Gjyqësore, gjykata me prioritet ka shqyrtuar edhe zgjidhjen e lëndëve të cilat kërkohet që të trajtohen me prioritet, siç përcaktohet edhe me ligjet në fuqi.

Efikasiteti i Gjykatës Komerciale Tremujori II-të 2023

140%

Shkalla e spastrimit të lëndëve

Dhomat e Shkallës së Dytë në Tremujorin e II-të muajin kanë pranuar 298 lëndë, ndërsa kanë zgjidhur 662 lëndë, norma e zgjidhjes së lëndëve është 222%.

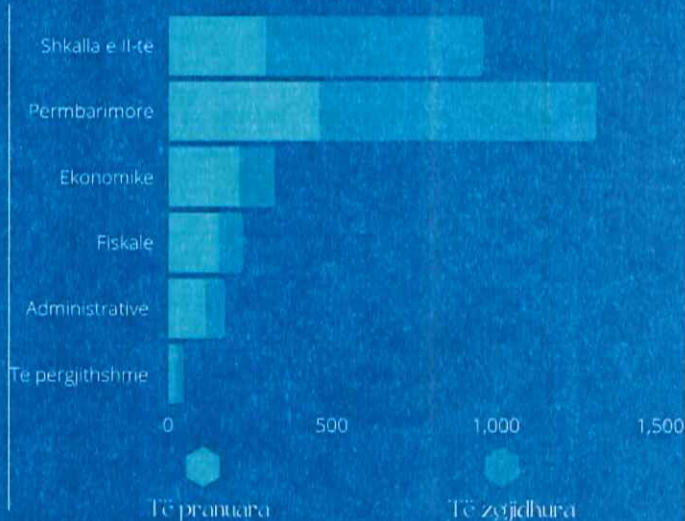
Dhomat e Shkallës së Parë kanë pranuar 970 lëndë, ndërsa kanë zgjidhur 1.106 lëndë, efikasiteti në këtë periudhë është 114%.

Dhomat e Shkallës së Dytë

Dhomat e Shkallës së Parë

Dhoma e Shkallës së Parë

Gjykata Komerciale, përkatësisht Dhomat e Shkallës së Parë të kësaj gjykate, nga 1 prill 2023 deri më 30 qershor 2023, kanë pranuar gjithsej 970 lëndë, prej tyre 253 nga Gjykatat Themelore të Kosovës. Lëndë të përfunduara raportohen të jenë 1.106, ndërsa të pa përfunduara janë të evidentuara 8.255. Norma e spastrimit të lëndëve për Dhomat e Shkallës së Parë është 114%.

Departamenti për Çështje Ekonomike - Me çështjet gjyqësore të Departamentit për Çështje Ekonomike, kanë vendosur tre (3) gjyqtar të caktuar edhe me Planin Vjetor të Punës së Gjykatës Komerciale. Në fillim të muajit mars janë angazhua me lëndë përbarimore edhe dy (2) gjyqtar, ndërsa në fillim të muajit qershor edhe dy (2) gjyqtar të tjerë. Të dhënat statistikore për këtë periudhë raportuese në këtë departament, evidentojnë lëndë të trashëguara 5.777 lëndë, lëndë të pranuar gjithsej evidentohen 677, të përfunduara 950, ndërsa kanë mbetur të pa përfunduara 5.504 lëndë. Norma e spastrimit të lëndëve për këtë periudhë raportuese është rreth 150% .

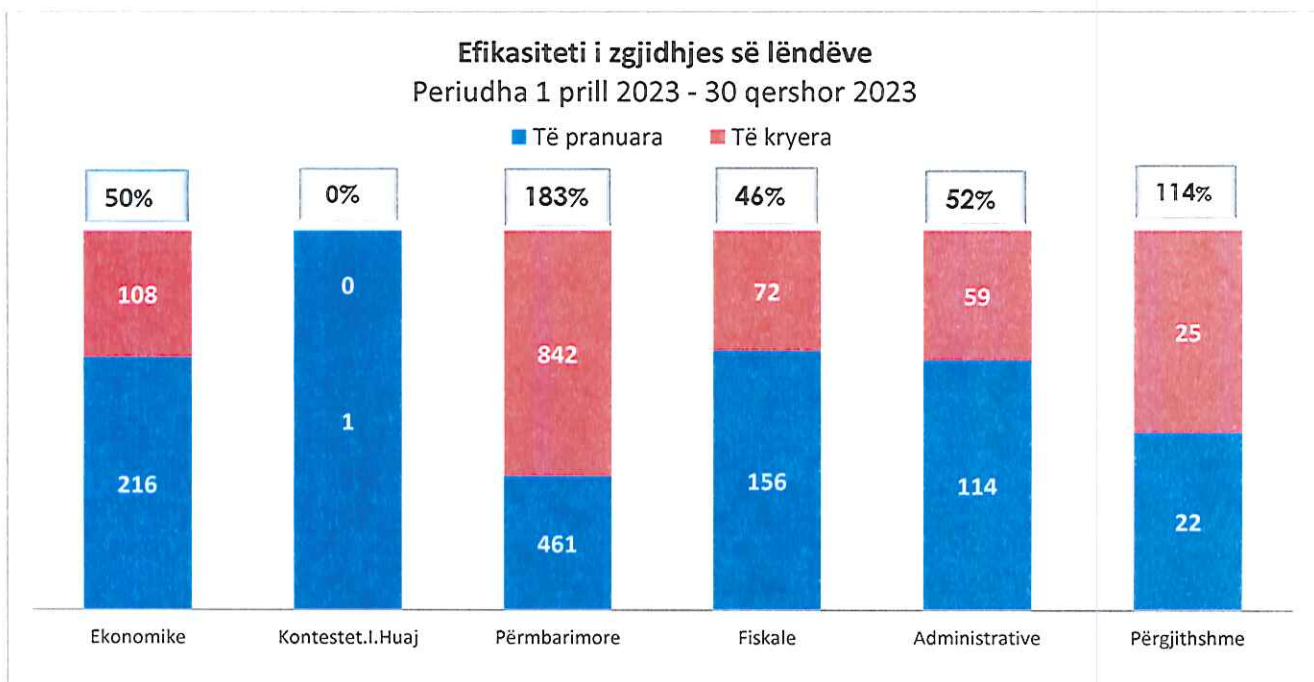
Divizioni lidhur me Kontestet me Investitorët e Huaj, evidenton një (1) lëndë të pranuar.

Departamenti Fiskal – Në këtë departament është caktuar të gjykojë një (1) gjyqtar. Bazuar në të dhënat statistikore, për periudhën prill – qershor, ky departament ka trashëguar nga tremujori i I-rë 1.059, ka pranuar 156 lëndë, ka përfunduar 72, ndërsa mbetin të papërfunduara 1.143. Norma e spastrimit të lëndëve për këtë periudhë është 46%.

Departamenti për Çështje Administrative - Në këtë departament është caktuar të gjykojë një (1) gjyqtar, ndërsa nga 1 qershor 2023, me vendim të kryetarit të gjykatës caktohet të gjykoj me çështjet administrative edhe një (1) gjyqtar. Departamenti për Çështje Administrative, për këtë periudhë raportuese ka trashëguar 1.465 lëndë, ka pranuar 114 lëndë, ka zgjidhur 59 lëndë, ndërsa kanë mbetur në punë të papërfunduara 1.520. Norma e spastrimit të lëndëve për këtë periudhë është 51.75%.

Departamenti i Përgjithshëm - Në këtë departament është caktuar të gjykojë një (1) gjyqtar. Lëndë të trashëguara janë 80, të pranuar 22 lëndë, të zgjidhura 25 lëndë, ndërsa kanë mbetur në punë të papërfunduara 77 lëndë. Norma e spastrimit të lëndëve për këtë periudhë është 113.60%.

Në grafikun në vijim paraqiten të dhënat për Dhomat e Shkallës së Parë, lëndët e pranuar në raporte me numrin e lëndëve të përfunduara, përkatësisht efikasiteti sipas llojit të lëndëve paraqitur në përqindje.

Përfundimi

Si përfundim vlerësoj se periudha e tremujorit të II-të e Gjykatës Komerciale, të ketë rezultuar e suksesshme në aspektin e ndarjes së detyrave dhe përgjegjësi të punës, si në aspektin teknik ashtu edhe në atë profesional. Bazuar edhe në planin vjetor të punës gjyqtarët janë caktuar apo ri-caktuar në departamentet përkatëse, të gjitha lëndët janë regjistruar në regjistrat manual të gjykatës. Mbetet shqetësues fakti i numrit të vogël të gjyqtarëve në raport me numrin në ardhje dhe të trashëguara të lëndëve, pasi me numrin aktual të gjyqtarëve të angazhuar është e pamundur të sigurohet shkallë e efikasitetit në përfundimin me kohë të çështjeve gjyqësore. Po ashtu mungesa e zyrtarëve ligjor, përkthyesve dhe pozitave të tjera të përcaktuara me organogramin e gjykatës, është e nevojshme që të plotësohen në periudhën sa më të shkurtër kohore.

Efikasiteti i punës së Gjykatës Komerciale varet nga numri i rasteve që ajo ka në dorë, numri i gjyqtarëve dhe stafit tjetër që punon në gjykatë. Një gjykatë që ka një numër të madh të rasteve dhe një numër të vogël të gjyqtarëve, mund të ketë probleme në përmbushjen e detyrave dhe në arritjen e vendimeve në kohë. Kjo mund të çojë në ritme të ngadaltë të procesit gjyqësor, gjë që mund të ndikojë në besueshmërinë e publikut ndaj sistemit gjyqësor, përkatësisht Gjykatës Komerciale.

Si përfundim presim që muajt në vijim, me zbatimin edhe të Planit të Veprimit për Reduktimin e Lëndëve maj – dhjetor 2023, dhe me angazhimin e pesë gjyqtarëve, të shënohet rezultat pozitiv si në akseptin e zgjidhjes së numrit të lëndëve, ashtu edhe në rritjen e efikasitetit dhe efektivitetit të Gjykatës Komerciale.

Mahir TUTULI

Kryetar i Gjykatës Komerciale të Kosovës

